

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De tertio

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](#)

De Tertio.

Restat Cautela, quæ tribus includitur Regulis, quarum

I. Luxum tempora. De Epulone dicitur, quod induitus fuit purpurâ & bysso, epulatusque quotidie splendide. Sed infelici eventu! hoc ipso enim viam sibi stravit ad infernum, in quem etiam & anima & corpore migravit.

Nos exemplo ejus cautius mercari discamus. Quod enim Epuloni accidit, idem omnibus illis evenit, qui à tricipiti mundi Cerbero, concupiscentiâ carnis, concupiscentiâ oculorum, & superbiâ vitæ infatuantur. Ubi sunt amatores mundi? comedunt, biberunt, riserunt, in bonis dies suos duxerunt, & in puncto ad infernum descenderunt, inquit Bernhardus. Nonne vir ille Israeliticus in lapanarilanciâ transfoissus est? Num. 25. v. 8. Ballasat temulentus interfecitus, Dan. 5. v. 30. Eli ob nimiam in filios indulgentiam fregit cervicem, 1. Sam. 4. v. 18. Jezebel è fenestrâ præcipitata & à canibus devorata, cum in gratiam Jehu Regis se exornasset, 2. Reg. 9. v. 33. Si nemo certus est, quando, ubi & quomodo moriturus sit, unde qui libet animæ rationem sedulam agat, ne momentum in ejusmodi statu versetur, in quo salvati nequeat. Sicut enim ceciderit lignum, ibi erit, Eccles. 11. v. 3.

Nolite igitur hoc seculum diligere, velut Demas, 2. Tim. 4. v. 9. Transit enim mundus & concupiscentia ejus, 1. Cor. 7. v. 29. 30. Qui hoc credere recusat, cum mundo damnabitur, 1. Cor. 11. v. 32.

Jonas latrabatur super hedera, quæ umbram capiti ejus præbebat: sed paravit

Deus vermem postridiè, qui percussit hedera & exaruit, & omne gaudium cessavit, Jer. 4. v. 6. 7. Quid mundus aliud, quam jucunda hedera, cuius voluptate multi capiuntur, adeò ut Dei obliviscantur & salutis detrimentum patiantur? Amicitia enim hujus mundi inimicitia Dei est, Jac. 4. v. 4.

Caveamus proindè ne mundi deliciis inescemur: Momentaneum est, quod delectat, æternum quod cruciat. Qui vero in Domino delectatur, dabit ei petitiones cordis ejus, Psal. 37. v. 4.

II. Finem pondera. Dives Epulo securus in diem vivebat, putans, quia prospera valitudine, & omnium rerum abundantia frueretur, nullum subesse periculum: Verum ubi non existimabat, à morte abripiebatur, nec in morte sua afferrebat, quo lingua suam torridam refrigerare potuisse.

Hoc debortationi nostræ inserviat. Inquit Paulus: Omnibus statutum est mori, & deinde judicium, Hebr. 9. v. 27. Semper igitur meminerimus, quod mors certa sit. Determinati enim dies hominis sunt, Job. 14. v. 5. quæ in manibus Dei sunt, Psal. 31. v. 16. diem verò mortis ignorat, Gen. 27. v. 3. Eccles. 9. v. 12. Sedulò igitur de morte cogitemus, orantes cum Moysi: Dóce nos numerare dies nostros, ut applicemus cor ad sapientiam, Psal. 90. v. 12.

Deinde & judicium paratum est, ubi unusquisque pro te rationem redet Deo, Rom. 14. v. 13. prout gessit, sive malum, sive bonum, 2. Cor. 5. v. 10. Ibi nihil occultabitur, judex enim omniscius est, sciens, quod in homine est, Joh. 2. v. ult. Nemo effugiet: Judex enim omnipotens, Psal. 139. v. 7. Ne-

Nemo contradicet: Judex enim omnipotens, qui vel verbulo omnes damnatos in infernum præcipitabit. Verba enim ejus quasi ignis sunt, & quasi malleus, contrens petram, Jer. 23. v. 29.

Hæc probè perpendamus, cum metu & tremore salutem nostram operantes, Phil. 2. v. 12.

Equidem multi hodiè Epicurei in mundo inveniuntur, qui cœlum & beatitudinem suam in hoc seculo querunt, de futurâ vita non multum solliciti, hinc ajunt: Fortuitò nati sumus, & post hoc erimus, tanquam non fuerimus, Sap. 2. v. 2. seqq. Verum habent illi mercedem suam, Matt. 6. v. 2.

Thebanus Princeps Epaminondas, militem excubias agentem, somno oppressum offendit, hunc gladio transfixit, inquiens: Talem te relinquo, qualem te invenio.

Idem eveniet die extremo Epicureis & filiis hujus seculi, qui peccatorum somno immersi, ad bonum nunquam evigilaturi sunt, ut Christus horâ, quâ non putabunt, venturus sit, Matth. 24. v. 44. & tunc quoque locum habeat: Qualem te invenio, talem te judico. Quin adeò rigorosè judicium exercebitur, ut justus vix salvetur: impius & peccator ergo, ubi comparebunt? 1. Petr. 4. v. 18.

III. *Mosen & Prophetas honora.* Hoc dives Epulo minimè fecit, ideo Abraham ad ejus peritum, quo Lazarum ad fratres suos mittendum vult, responderet: Habent Mosen & Prophetas. Quia verò ille Mosen & Prophetas despexit, hinc & mali fructus lecuti sunt, ut substantiam hujus mundi habens, clauerit viscera sua à fratre suo, 1. Joh. 3. v. 17, item, ultra conuenienter

tem conditionem purpurā & bysso vestitus, & quotidiè splendidè epulatus sit. Et quamvis nonnunquam à Sacerdotibus & Levitis admonitus fuerit, tamen non credidit, quod illi de judicio ultimo, inferno & vita æternâ dixerunt. Jam verò irreparabili damno suo comperit, quod tūn credere renuit.

Sapiamus nos ejus exemplo, ut hīc in tempore gratiæ Mosen & Prophetas sedulò audiamus, & vitam ad eorum doctrinam componamus, nec dubitemus, quin hoc modo æternam damnationem effugere, & ad salutem æternam transire possimus. Sed fiat necesse est, dum fores gratiæ patent: in altero enim seculo tempus deploratum est. Vocavi & renuisti,

Non dubium est, quin dives Epulo seriâ pœnitentia ductus, jam Mosen atque Prophetas libenter audislet, & morem gessisset, si è loco torneatorum redimi potuisset. Verum omnis ejus spes decollavit! Nos verò in Regno gratiæ adhuc vivimus, propterea inservientes temporis, ne deseratis collectionem vestram, Hebr. 10. v. 25. sed observate Mosen & Prophetas, audire verbi Præcones, quando nihil extrâ dicunt, quam ea, quæ Prophetæ locuti sunt, futura esse, & Moses, Act. 26. v. 22. Scrutamini quoque Scripturas, exemplo Berthoëniū, Act. 17. v. 11.

Alii libri & ipsi utilitatem suam habent, ideoque magnifici sunt, sicut Alphonsus Arragoniæ Rex libros in tanto pretio habuit, ut aurum, margaritas & gemmas amittere maluerit, quam libros: unde etiam librum patentem symboli loco

loco adhibuit. Verum nullus liber in universo orbe Scripturæ sacræ æquiparari potest. Hic enim solatum in omnibus adversitatibus repetimus, Psal. 94. v. 19. Hic salutariter de omnibus fidei articulis instruimur, ut per patientiam & consolationem Scripturarum spem habeamus, Rom. 15. v. 4. Hic salutiferas admonitiones offendimus, ad quas vitam componamus. Indicabo tibi, ô homo, &c. Mich. 6. v. 8.

Olim Tarquinius superbus, teste Gellio, tres libros Sibyllinos magno pretio emit, eosque quasi pro oraculis Romani habuerunt. Quid verò illi in comparatione Mosis & Prophetarum? Propterea majoris quoque hos aestimemus, cum Davide dicentes: Bonum mihi lex oris tui, super millia auri & argenti, Psal. 119. v. 72.

In Papatu hic liber in tenui pretio habetur, & Laici à lectione ejus plane arcentur, unde Hosius Cardinalis: Laicos lectionem Scripturarum permittere, est sanctum canibus dare, & margaritas porcis projicere. Sed iniquum id est: Epulo enim & fratres ejus, & ipsi Laici fuerunt, & tamen Abraham Moses & Prophetas ipsis audiendos & legendos commendat.

Sic Candaces Praefectus Reginæ Æthiopum in Bibliis, & in specie Prophetam Esaiam legit, Act. 8. v. 28.

Rex Alphonus Biblia quatuordecies per legit.

Theodosius Imperator in tantis delitiis sacra Biblia habuit, ut nocturnâ quoque manu eadem evolverit, quin & Novum Testamentum propriâ manu descripsit.

Imitemur nos horum exempla: Et quemadmodum Ezechiel volumen libri quod ipsi à Domino ostendebatur comedere, & ventrem atque viscera eo completere tenebatur, Ezech. 2. v. 10. sic & nos per sedulam & assiduam lectionem & meditationem sacram Scripturam quasi in succum & sanguinem convertamus, ut sciamus cui credamus, 2. Timoth. 1. v. 12. & parati simus semper ad satisfactiōnem omni poscenti rationem, de eâ, quæ in nobis est spe & fide, 1. Petr. 3. v. 16.

Optimum enim est gratiâ stabiliri cor, Hebr. 13. v. 9. Sic finem fidei impetrabimus, salutem animarum, per Christum JESUM, Dominum nostrum, Amen.

DOMINICA II. POST TRINIT.

Evangelium Luc. 14. v. 16 - 24.

EXORDIUM.

BEnignissimum Numen olim Israelitas, in deserto Arabiae, ubi summa rerum penuria erat, tam affluenter cibavit, ut escam ipsis ad palatum

suppediaverit. Pluit enim illis manna ad manducandum, & frumentum cœli dedit eis. Panem Angelorum manducarunt, cibaria misit eis in abundantia.

Trans-